

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

SKARPNÄCKS FÖRSAMLING 2019-2023

BILD: Kajs Blom, ideell ledare av Måndagsmeditation

UPPDRAGET

VISION

Skarpnäcks församling har visionen att **stödja det goda samhället och vara närvarande i livets alla skeenden.**

PRIORITERINGAR

Församlingen ska prioritera enligt följande:

Vardag före helg

Torg före kyrkorummet

Utsatt före etablerad

UTVECKLINGSSOMRÅDEN

Församlingsengagemang i form av till exempel delaktighet och idealitet är det utvecklingsområde som ska styra verksamheten på åtta års sikt, fram till slutet av nästa mandatperiod.

PERSPEKTIV

Församlingen har två perspektiv som ska genomsyra allt arbete:

Barnperspektiv

Normkritik

GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Diakoni, gudstjänst, undervisning och mission är grundläggande uppgifter för alla församlingar i Svenska kyrkan. Skarpnäcks församling har ett diakonalt synsätt. Det innebär att församlingens arbete har Kristus och den enskilda människan i fokus och det påverkar hela vår teologi.

Diakoni betyder tjänst. Det innebär:

att församlingen visar barmhärtighet och svarar på människors behov av stöd.

att församlingen arbetar förebyggande för att öka jämlikhet.

Gudstjänst erbjuder tillfälle att komma samman för att möta sig själv, varandra och att möta Gud. Det innebär:

att församlingen har en gudstjänst som är inkluderande och angelägen.

att gudstjänsten är en del av livet.

Undervisning erbjuder vägledning och bygger på dopet. Det innebär:

att församlingen möter människors behov av fördjupning och förankring i livet.

att församlingen uppmuntrar kritiskt tänkande.

Mission är att sprida evangelium till alla enligt dopbefallningen. Det innebär:

att församlingen sprider hopp till alla.

att församlingens arbete är synligt och ökar antalet församlingsmedlemmar.

SAMVÄRLDS- BESKRIVNING

Skarpnäck är ett stadsdelsområde i Stockholm som löper längst med tunnelbanelinje 17, från Hammarbyhöjden i norr till Skarpnäck och Orhem i söder.

Här bor det drygt 47 700 invånare och 47,53% av dem är medlemmar i Svenska kyrkan. Församlingens medlemstapp följer den nedåtgående kurvan för nationell nivå.

Antalet invånare i stadsdelen växer och antalet invånare kommer att öka med 13% till år 2026. Det finns 22 766 bostäder i stadsdelen där 45% hyr sitt boende och 55% äger i någon form sitt boende.

9 850 personer har sin arbetsplats i stadsdelen där handel, eget företagande och sjuk- och hälsovård hör till de vanligaste arbetsgivarna.

79,5% av de boende i stadsdelen förvärvsarbetar och 2,9% är öppet arbetslösa. 2,4% av stadsdelens befolkning har ekonomiskt bistånd vilket är lite längre än Stockholms snitt. 7,5% av alla barn lever i ekonomiskt utsatta hushåll. 25% av alla barn i Sverige lever i andra konstellationer än kärnfamiljen (med sina socialt definierade föräldrar).

I stadsdelen är 9 791 personer utrikesfödda och 2 946 personer är inrikesfödda med två föräldrar med utländsk bakgrund.

Stadsdelen har 60 tillfälliga genomgångsbostäder för nyanlända som anvisats till Stockholm och på Kärrtorps Gymnasium finns 11 klasser med språkintrödnktion för nyanlända.

I stadsdelsområdet finns 14 grundskolor, 3 gymnasium samt 3 ungdomsgårdar. Utbildningsnivån i stadsdelsområdet ligger mycket nära den i Stockholm som helhet men skiljer sig mellan de olika stadsdelarna.

BILD: Merry Josef från Café Nykomling

I stadsdelen finns ett rikt utbud av idrotts-, kultur- och pensionärsföreningar till exempel BKBK (Bagarmossen-Kärrtorps bollklubb), Folkets Hus i Bagarmossen och Skarpnäcks Kulturhus.

Ohälsotalet i stadsdelen är 20,3% jämfört med 17,3% i Stockholm där kvinnorna står för skillnaden med 23,7% respektive männens 17,6%. Psykisk ohälsa ligger bakom 46% av alla pågående sjukskrivningar i Sverige och är ett ökande problem bland unga, äldre och flyktingar, speciellt bland ensamkommande barn och unga.

Nästan hälften av svenskarna uppger att de oroar sig för klimatet en gång i veckan eller oftare. Framförallt unga kvinnor i åldern mellan 16-29 år är mycket oroade över av klimatförändringar.

Digitaliseringen omdanar samhället i grunden. Fördelarna är många: växande kontaktnät, ökad tillgänglighet till information och kulturutbud, mer energisnål teknik. Men det är också utmaningarna: ökande stress, desinformation, näthat, hot mot säkerhet och integritet.

Utträden ur Svenska kyrkan fortsätter vara högre än antalet nya medlemmar. Det är inte bara ekonomi som lyfts fram som skäl till utträde utan det kombineras med vad som upplevs som mer avgörande för individen – bristen på Gudstro och relevans. Endast knappt var femte av de födda på 1990-talet eller senare uppger att Svenska kyrkan är relevant för dem själva i deras liv och vardag, mot nästan hälften av dem som är födda på 1930-talet.

Däremot uppger fyra av tio att kyrkan fyller en viktig roll i samhället. Häri ligger kanske Svenska kyrkans och församlingens största utmaning men också möjlighet: Hur kan vi visa kyrkans relevans för människors liv och hur berättar vi om det goda arbete som Svenska kyrkan gör globalt och lokalt?

BILD: Markusringaren Viktor Öhrman

FÖRSAMLINGSLIV

Alla som bor och vistas i församlingen är en del av Skarpnäcks församling. Skarpnäcks församling är en folkkyrka där alla har lika värde. Du och jag, alla tillsammans, är kyrka genom att vi är och finns till, inte genom vad vi gör eller presterar - Guds nåd är universell och erbjuds varje människa oförtjänt. Församlingen är en plats där Guds rike ska utbredas, där människor ska komma till tro, där det finns kristen gemenskap och där skapelsen ska återupprättas.

I Skarpnäcks församling är all verksamhet kostnadsfri och öppen för alla som vill delta, vare sig de är medlemmar eller inte. Skarpnäcks församling kan inte verka utan sin samvärld och samarbetar därför aktivt med andra aktörer i närområdet.

Skarpnäcks församling använder ett träd som liknelse för organisationens verksamhet. Församlingens verksamheter är uppdelade på fyra grenar utifrån den grundläggande uppgiften: diakoni, undervisning, mission och gudstjänst. Fastighet, service, kansli och kommunikation ligger i trädorganisationens stam och stöttar upp hela organisationen.

Församlingen har fyra arbetslag som arbetar kategorimässigt med en verksamhetschef för varje arbetslag.

Församlingen äger Markuskyrkan i Björkhagen samt hyr Bagarmossens kyrka och Markusplatsen i Skarpnäck av Stockholmshem. Alla tre lokalerna används till kyrkliga handlingar men Markuskyrkan har större tonvikt på begravningar och större arrangemang som musikgudstjänster och konfirmation.

Antalet kyrkliga handlingarna i församlingen har minskat lite vad gäller barndop, vigsel och begravning under de senaste tre åren på grund av att Markuskyrkan har varit stängd för renovering. Under 2019 kommer alla lokaler åter att vara i bruk och församlingen har en plan för att komma tillbaka till sammans nivå som innan och sedan öka. Antalet konfirmerade och dop i samband med konfirmation har inte påverkats av renoveringen, mycket på grund av ett fortsatt gott samarbete med skolorna.

BILD: Konfirmationsgrupp i Assisi, dop i Markuskyrkan och bild från Nackareservatet

ANALYS

Genom fokus på diakoni ska Skarpnäcks församling fortsätta vara en samhällsriktad församling. Församlingen ska arbeta med strategiska samhällsrelationer och bidra med teologi i ord och handling på gemensamma platser i församlingen tillsammans med andra samhällsaktörer.

Det är viktigt att församlingen följer med i stadens planering kring nybyggnationerna i området så att vi får fortsätta vara en naturlig och självklar mötesplats i människors liv. Hur det mötet sker kommer sannolikt att förändras. Svenska kyrkan har länge haft en självklar arena där människorna fysiskt kommit till kyrkan. En framtidsspaning är att kyrkan inte längre kommer vara ”värden som bjuder in” utan istället bli en besökare bland många andra. Församlingen får istället ödmjukt fråga den enskilde personen och samhälleliga medaktörer: ”hur går det till här”, ”hur kan vi samverka” och ”hur kan vi bidra så att ditt kall förverkligas”.

Församlingen behöver delta i samhällsdebatten och lyfta de frågor som vi möter och ser i vardagen. Det är församlingens uppgift att synliggöra frågor, situationer och problem som vi upplever står i skugga, osynliggörs eller på andra sätt överger människor strukturellt och individuellt.

Tillgången till meningssammanhang, djupa gemenskaper, kulturutövning och religion leder till minskad ohälsa. De resurser som Svenska kyrkan förvaltar och förnyar har därför en central betydelse för samhällets existentiella hållbarhet. Evangeliet behöver höras, diskuteras och tolkas i församlingens gemenskap.

Församlingen ska dra nytta av digitaliseringen för att möjliggöra en användarnära medlemskommunikation och

samtidigt ta det etiska samtalet kring digitaliseringens baksidor.

Församlingen ska berätta om sitt goda arbete och visa på den samhällsnytta som alla i stadsdelen tillsammans kan bidra med genom församlingsengagemang och gemenskap.

Att arbeta förebyggande är centralt i församlingens arbete, till exempel föräldrastöd och öppen förskola på lov eller ekonomisk rådgivning istället för ekonomiskt stöd.

Församlingens samvärldsanalys sammanfattar fokusområden som:

Arbete med utsatta (till exempel socioekonomiskt socialt) ensamstående föräldrar och barn.

Arbete med psykisk ohälsa bland ungdomar, främst personer som identifierar sig som tjejer.

Arbete med att erbjuda olika former av mötesplatser.

Arbete med att genom olika former av närvaro bidra till ökad trygghet i områden inom Skarpnäcks församling.

BILD: Pilgrimsvandring ledd av ideella.

Församlingsinstruktionen är utfärdad av Domkapitlet 12 juni 2019. FOTO: Jonas Petersen

Svenska kyrkan
SKARPNÄCKS FÖRSAMLING